

Terence McKenna Teoria Ewolucji Człowieka od "Skamienionej Małpy"

(Terence McKennas "Stoned Ape" Theory of Human Evolution)

by

zuezzz

16 kwiecień 2013

original text: <http://puttingtheeinjref.blogspot.com/2013/04/terence-mckennas-stoned-ape-theory-of.html>

[tłumaczenie: cjuchu]

Spis Treści:

Precedens

Ludzko roślinna symbioza

Małpy człekokształtne stosują rośliny jako lekarstwo

Jesteś tym czym myślisz, a także tym co jesz

Korzyści ewolucyjne nowatorskich psychodelików

Katalizowanie świadomości niższej do świadomości wyższej

Następne główne kroki ku pełnej ewolucji ludzkości

Czuciowy

Zwiększona duchowość

Jako lekarstwo

Ewolucja emocjonalna

Dowody archeologiczne

Obecne badania

Krytyka

Oдноśniki

Terence McKenna był pierwszym orędownikiem tej teorii, mówiącej, że gdy cofnęły się dżungle Afryki Północnej, pod koniec ostatniej ery lodowcowej, ustępując miejsca obszarom trawiastym, odgałęzienie naszych naczelných przodków, mieszkających na drzewach, opuściło gałęzie i podjęło życie na otwartej przestrzeni - chodząc za stadami zwierząt kopytnych, pogryzając po drodze, co mogli.

Wśród nowych pozycji w ich diecie były grzyby zawierające psilocybinę, rosnące na łąjnie stad tych zwierząt kopytnych. Zmiany spowodowane wprowadzeniem tego dragu do diety naczelnych były liczne - McKenna teoretyzuje na przykład, że synestezja (rozmycie granic między zmysłami) spowodowana przez psilocybinę doprowadziła do rozwoju języka mówionego: zdolności do tworzenia obrazów w umyśle drugiej osoby poprzez zastosowanie dźwięków głosu. Około 12.000 lat temu, dalsze zmiany klimatu usunęły grzyb z ludzkiej diety, skutkując nowym zestawem gruntownych zmian w naszym gatunku, kiedy to powróciliśmy do przedgrzybowych i szczerze mówiąc, brutalnych społecznych struktur naczelnych, które zostały zmodyfikowane i/lub stłumione przez rzadsze spożywanie psilocybiny.

Teoria McKenna z konieczności bazuje na wielu przypuszczeniach interpolujących między kilkoma fragmentarycznymi faktami, które znamy o hominidach i historii wczesnego człowieka. W dodatku, ponieważ McKenna (opisujący się jako "badacz, nie naukowiec") jest również orędownikiem bardziej szaleńczych przypuszczeń, jego rozsądniejsze teorie są zazwyczaj lekceważone właśnie przez naukowców, których zorientowany krytycyzm jest kluczowy dla ich rozwoju. W recenzji jego książki "Pokarm bogów", Village Voice stwierdził, *"Jeśli tylko ułamek pomysłów McKenna jest prawdziwy, pewnego dnia będzie on uważany za Kopernika dla świadomości"*.

Strona ta linkuje do źródeł, które powinny pomóc zapelnąć luki w teorii danymi z różnych nauk i postara się wskazać inne mity kulturowe, dotyczące niespotykanie szybkiej ewolucji mózgu i umysłu od Małpy do Człowieka.

"Umysł dwudziestego wieku tęskni za rajem, który kiedyś istniał na usianych grzybami równinach Afryki, gdzie miała miejsce ludzko-roślinna symbioza, która wyciągnęła nas z ciała zwierzęcego ku istocie stosującej narzędzia, tworzącej kulturę, eksplorującej wyobraźnię, jaką jesteśmy."

McKenna

Precedens

Głównym niedociągnięciem dla teorii ewolucji dotyczącej początków człowieka jest ludzka kora nowa. Carl Sofus Lumholtz, który był dość bezpośrednim biologiem ewolucyjnym, opisał ewolucję ludzkiej kory nowej jako *"najbardziej dramatyczną zmianę głównego organu zwierząt wyższych we wszystkich dowodach skamielinowych."*

Przegląd ewolucji ludzkiej kory nowej w 2009 Pasko Rakic'a stwierdził, że *"Zaskakujące jest dlatego, jak mało przeprowadzono współczesnych badań by wyjaśnić w jaki sposób wyłoniła się ta ludzka różnica. Wygląda na to, że jesteśmy czasem tak zachwyceni podobieństwami między gatunkami, że pomijamy różnice."*³⁵

Dlatego w teorii ewolucji konieczne jest uwzględnienie dramatycznego wyłonienia ludzkiej kory nowej w tym bardzo wąskim przedziale czasu. W około dwa miliony lat Małpy przeszły od wyższych naczelnych, hominidów, do bycia prawdziwymi ludźmi.

"Jedynie Homo sapiens posiada podstawy wiedzy, które same wzrastają wykładniczo i są przekazywane z pokolenia na pokolenie."

Ray Kurzweil

Powoduje to tautologię, gdyż jest to organ, który wymyślił teorię ewolucji (lub raczej, w zależności od twej perspektywy, ją odkrył). Więc konieczne jest w teorii ewolucji uwzględnienie dramatycznego pojawienia się kory nowej w tym bardzo wąskim przedziale czasu. W około dwa miliony lat małpy przeszły od wyższych naczelnych, hominidów, stając się tak prawdziwie ludzkie jak ty i ja.

Ludzko roślinna symbioza

Mutualistyczna symbioza oznacza w biologii dwa różne typy formy życiowej, posiadające wspólną korzyść ze swego towarzystwa. Przykładem może być Przyłga chińska, która żywi się planktonem na plecach wieloryba; przez ten związek oboje partnerzy zyskują przewagę ewolucyjną, przetrwaniową i biologiczną; wieloryb zostaje oczyszczony i zdaje się cieszyć aspektem kontaktu czuciowego, a ryba zyskuje pokarm i ochronę olbrzymiego

wieloryba. Podobnie, skoro rośliny zaczęły polegać na ludziach przy rozsiewaniu nasion i innych korzyściach, McKenna przyjął, że bardzo prawdopodobnym jest, iż z kolei my skorzystaliśmy na leśnej roślinności, wliczając grzyby psychodeliczne.

Dopiero później ustalono, że niektóre grzyby w celu ułatwienia rozpropagowania zarodników polegają symbiotycznie na ssakach. Niektóre grzyby mogą przetrwać w naszym układzie trawiennym i wykiełkować po wydaleniu, są czasem określane jako grzyby koprofilne.

Mushroom Stone c 1000 BC-500 AD, Guatemala

Małpy człekokształtne stosują rośliny jako lekarstwo

Narodowy Park Gombe Stream był jedną z pierwszych placówek, która zauważyła, że małpy mają tendencję jeść nawet pokarm, którego smaku zdają się nie lubić, lub nie są w stanie bardzo dobrze go strawić. Pomimo nie korzystania dotychczas z tego jedzenia, małpy wciąż wybiórczo go szukają¹. W końcu odnaleziono w nim czerwony olej o nazwie Thiarubrine-A. Neil Towers z Uniwersytetu British Columbia przekonał się wkrótce, że olej ten zabija dziesiątkami bakterie, lecz tuż poniżej istotnych 10 na milion by był klinicznie niebezpieczny².

Wydaje się zatem, że nawet gdy pokarm, który nauczyły się jeść był nieprzyjemny, jeśli miał jakiś pozytywny wpływ na ich samopoczucie, zdrowie lub umysł, miały tendencję do jego dalszego spożywania, lecząc się samemu poprzez dobór jedzenia z otaczającej je naturalnej apteki^{3,4,5}.

Ponieważ inne zwierzęta lubią drągi psychoaktywne, tak jak koty uwielbiają kocimiętkę, lub małpy lubią alkohol, który wycyganiają od ludzi, naturalnym jest oczekiwanie, że szympansy również; a wiele badań stwierdziło, że jeśli lubią efekty medyczne nadal je spożywają pomimo smaku^{5,6}. Zwie się to czasem zoofarmakognozją^{7,8,9}. Podstawową przesłanką zoofarmakognozji jest to, że zwierzęta wykorzystują drugorzędne związki roślinne lub inne nieżywnościowe substancje by się leczyć. Wśród prymatologów głównym przedmiotem zainteresowania odnośnie drugorzędnych związków roślinnych w diecie jest to, w jaki sposób i dlaczego naczelne mogą poradzić sobie z ich obecnością.

Jesteś tym czym myślisz, a także tym co jesz

Zamiast teoretyzować, że nasza nagła ewolucja zaszła głównie w wyniku poszerzonej diety w miarę jak nasi przodkowie się przemieszczali, McKenna argumentuje, że istnieje główny czynnik często przeoczany, i uczynił argument za wyborem kilku pokarmów psychodelicznych jakie stwierdzamy, których spożywanie przez wieki, i z którymi eksperymentowanie ustawiło nas na drodze do wyewoluowania w prawdziwych Ludzi, jakimi dziś jesteśmy. W tamtych czasach o każdym spotkaniu z nową żywnością myślano tak samo, czy był to owoc, czy lek, czy owad, na początku musiano poświęcić wiele uwagi.

Tak jak powiększyła się nasza dieta tak powiększyło się nasze postrzeganie bogactwa nowych pokarmów i smaków. Gastronomia narodziła się wkrótce po naszym zasmakowaniu w nowej farmakologii, która musiała ją poprzedzać, jako że utrzymanie zdrowia i myślenia to uregulowanie diety, postrzegane u większości zwierząt¹⁰.

Poniżej McKenna wyjaśnia w jaki sposób zmiany umysłowe wywołane psychodelikami mogły odegrać jeszcze większą rolę, niż dieta żywieniowa, w tym, jak wyewoluowaliśmy społecznie i kulturowo:

"Tendencja naczelnych do tworzenia dominujących hierarchii została tymczasowo przerwana w diecie paleolitycznej, na około 100.000 lat, przez psilocybinę. Ten zachowaniowy styl męskiej dominacji został chemicznie przerwany przez psilocybinę w diecie, co pozwoliło wyłonić się stylowi organizacji społecznej zwanej partnerstwem, i temu, co pojawiło się, gdy podczas tego okresu wyłonił się język, altruizm, planowanie, wartości moralne, estetyka, muzyka, i tak dalej - wszystko związane z człowieczeństwem. Około 12.000 lat temu, grzyby opuściły ludzką dietę ponieważ nie były dłużej dostępne w wyniku zmiany klimatycznej, i ponownie pojawiła się poprzednia tendencja do tworzenia dominujących hierarchii. Więc oto dylemat historyczny: posiadamy wszystkie te jakości, które wyewoluowały podczas zahamowania męskiej dominacji, które obecnie kłócą się z tendencją społeczeństwa w sytuacji ponownie przyjętej męskiej dominacji.

Sytuacja w paleolicie była orgiastyczna, przez co mężczyźni nie mogli wytyczyć linii męskiego ojcostwa, w skutek tego nie dysponowali oni pojęciem 'moje dzieci'. Brzmiało ono 'nasze dzieci' oznaczając 'my, grupa'. Ten orgiastyczny styl oddziaływał z efektami wyższych dawek psilocybiny tworząc sytuację częstego rozpuszczania granic. To to, o co chodzi na jednym poziomie w seksualności, i to, o co na innym poziomie chodzi w psychedelikach. Wraz z zakończeniem tego orgiastycznego, stosującego grzyby stylu życia, wyłonił się bardzo neurotyczny i represyjny styl społeczny, który jest obecnie ogólnościatowy a typowy dla cywilizacji zachodniej." (Terence McKenna: Mushrooms Sex and Society Interview by Philip H. Farber)

Korzyści ewolucyjne nowatorskich psychedelików

McKenna wyjaśnia, że mimo iż jego teoria skupia się głównie na grzybach, istnieje o wiele rozleglejszy zakres szerokiego wachlarza innych psychoaktywników¹⁰.

Wpływ diety wywołującej mutację na wczesnych ludzi oraz skutek egzotycznych metabolitów na ewolucję ich neurochemii i kultury wciąż są niezbadanym terytorium. Zaadaptowanie diety wszystkożernej przez wczesnych hominidów i ich odkrycie mocy pewnych roślin były decydującymi czynnikami w przejściu wczesnych ludzi z potoku ewolucji zwierzęcej do szybko rosnącej fali języka i kultury. Nasi odlegli przodkowie odkryli, że samodzielne zapodawanie pewnych roślin, powstrzymuje apetyt, zmniejsza ból, dostarcza impulsów nagłej energii, uodparnia na patogeny, oraz synergizuje aktywności poznawcze. Odkrycia te nastawiły nas na długą podróż ku autorefleksji. Gdy staliśmy się wszystkożercami stosującymi narzędzia, sama ewolucja zmieniła się z procesu powolnej modyfikacji naszej formy fizycznej na gwałtowne zdefiniowanie form kulturowych poprzez wypracowanie rytuałów, języków, pisma, umiejętności pamięciowych, oraz technologii.

Katalizowanie świadomości niższej do świadomości wyższej

Twierdzeniem McKenny było, że nie tylko różnorodność samego pokarmu fizycznego wspomogła poszerzenie, wyewoluowanie i nagłą moc ludzkiego umysłu, co oznacza, że musiały być zaangażowane różne alkaloidy roślinne, a niektórymi z nich mogło być DMT, Psilocybina i Harmalina.

W badaniu wykonanym w 1960 przez Rolanda Fishera, które od tej pory pozostało niekwestionowanym, przeprowadzonym poprzez podanie studentom małych dawek psilocybiny a następnie sprawdzenie ich ostrości wzroku poprzez poruszanie liniami na kawałku papieru, stwierdził on, że ich precyzja wzrokowa i świadomość otaczających bodźców wzrokowych była znacznie poprawiona¹¹. Niestety w wyniku jego legalności, zostały wykonane jedynie ograniczone dalsze testy, lecz wiele raportów subiektywnych sprawozdaje to samo przy dawkach progowych. Jeśli tak jest, to gatunkowi naczelnym, zamieszkujących drzewa i myśliwym zbieraczom dałoby to ogromną przewagę przy polowaniu i wspinaczce po drzewach. I by to zrobić musieliby zejść z drzew, ze swej strefy komfortu, gdyż jedynym miejscem, w którym rosło to cudowne jedzenie było poszycie lasu, tak oto zaczął się proces ewolucji człowieka.

Następne główne kroki ku pełnej ewolucji ludzkości

Trzy główne zalety, jakie określił McKenna, jako mające krytyczne znaczenie dla przetrwania człekokształtnych to, że przy wyższych dawkach, twierdzi McKenna, grzyb działa jak stymulator seksualny, co czyniłoby go jeszcze bardziej korzystnym ewolucyjnie (spowodowałoby to zwiększenie liczby potomstwa), a przy jeszcze wyższych dawkach grzyb dawałby ludziom zdolność do autorefleksji, co jak wierzy McKenna było wyjątkowe dla ludzi, oraz dla pierwszych prawdziwych doznań religijnych (które, jak wierzy, były podstawą stworzenia wszystkich późniejszych religii do tej pory). Kolejnym czynnikiem, o którym mówi McKenna była potencja grzyba do sprzyjania myśleniu lingwistycznemu. Mogło to pobudzić wokalizację, która z kolei mogła zadziałać na oczyszczenie mózgu (w oparciu o teorię naukową, iż wibracje pochodzące od mówienia powodują strącenie nieczystości z mózgu do płynu mózgowo-rdzeniowego), co mogło dalej przeobrażać nasz mózg.

Zgodnie z McKenną, wszystkie te czynniki były najważniejszymi czynnikami, sprzyjającymi naszej ewolucji w

kierunku gatunku Homo sapiens. Po zajściu tej transformacji, gatunek nasz zaczął wychodzić z Afryki by później zaludnić resztę planety¹⁰.

McKenna wskazuje na wiele skutków katalizujących świadomość w rozwoju człowieka, gdy zdaliśmy sobie sprawę, że istniały rośliny opiatowe, które sprawiają, że nie czujemy bólu, stymulanty, które dały nam bezgraniczną energię, psychoaktywne, które dały nam głębokie stany introspekcji i zmiany przenikliwości czuciowej, środki uspokajające, wspomagające sen i odpoczynek, a także inne efekty katalizujące świadomość. Pytanie brzmi, nie, czy człowiek starożytny stosował te środki, co było nieuniknione, lecz ile różne kultury ich stosowały¹⁰.

Czuciowy

Około godziny po przyswojeniu mogą się uwidocznić zauważalne zmiany w zmysłach słuchu, wzroku i dotyku. Zmiany w percepcji obejmują wzmocnienie wizualne i kontrastowość kolorów, dziwne zjawiska świetlne (takie jak aury lub "aureole" wokół jasnych źródeł), zwiększoną ostrość wzroku, powierzchnie zdają się falować, mienić lub oddychać; złożone wizualizacje form stałych lub obrazów przy otwartych lub zamkniętych oczach, obiekty, które się wyginają, metamorfują, lub zmieniają stałe kolory; poczucie wtopienia się w otoczenie, oraz smugi za poruszającymi się obiektami. Dźwięki zdają się słyszalne z większą czystością; na przykład muzyka, może często nabrać przemożnego poczucia rytmu i głębi. Niektórzy użytkownicy doświadczają synestezji, w której postrzegają, na przykład wyobrażenie koloru na określonym dźwięku¹³. Podobne psychedeliki w rodzaju marihuany stosowane są do zwiększania ostrości widzenia przy objawach takich jak jaskra, a także przy terapeutycznym zastosowaniu przy wielu stanach, wliczając między innymi ból, udar, rak, otyłość, osteoporozę, rozrodczość, choroby zwyrodnieniowe układu nerwowego, stwardnienie rozsiane, oraz choroby zapalne²⁶, i przeprowadzone zostały dalsze badania nad poprawieniem przez nie precyzji wzroku oraz nad ogólnymi korzyściami dla siatkówki w porze nocnej, jak również w czasie dnia^{27, 28}. Wydaje się to szczególnie ważne gdy badany się porusza i nie jest w pozycji nieruchomej²⁹.

Zwiększona duchowość

W 2006 roku rząd Stanów Zjednoczonych ufundował randomizowane badanie z podwójnie ślepą próbą przeprowadzone przez Uniwersytet Johna Hopkinsa, które w szczególności przebadano duchowe skutki psilocybin. Nie zastosowali konkretnie grzybów (w rzeczywistości każdy indywidualny kawałek grzyba może szalenie różnić się pod względem zawartości psilocybin i psylocyny¹⁴). Badanie objęło 36 dorosłych po studiach (w średnim wieku 46 lat), którzy nigdy nie próbowali psilocybin ani nie mieli historii stosowania dragów, a którzy posiadali zainteresowania religijne lub duchowe. Uczestnicy byli uważnie obserwowani w ośmiogodzinnych interwałach w laboratorium będąc pod wpływem grzybów psilocybinowych¹⁵.

Jedna trzecia uczestników poinformowała, że doznanie było pojedynczym najbardziej istotnym duchowo momentem w ich życiu, a więcej niż dwie trzecie poinformowało, że było pośród pięciu najbardziej istotnych doznań. Dwa miesiące po badaniu, 79% uczestników poinformowało o zwiększonym samopoczuciu lub satysfakcji; potwierdzili to przyjaciele, krewni oraz współpracownicy. Poinformowali także, że zmniejszyły się lub całkowicie zniknęły objawy niepokoju i depresji. Pomimo wysoce kontrolowanych warunków w celu zminimalizowania efektów niekorzystnych, 22% badanych (8 z 36) miało znaczne doświadczenia niepokoju, niektóre z paranoją. Jednakże autorzy poinformowali, że ze wszystkimi tymi przypadkami "szybko poradono sobie przy pomocy otuchy"¹⁵.

Jako lekarstwo

Po wielu anegdotycznych doniesieniach o korzyściach, istnieją potrzeby medycznego przebadania zastosowania psilocybin syntetycznej i pochodzącej z grzyba dla opracowania lepszych metod leczenia różnych stanów psychicznych, wliczając chroniczne bóle głowy¹⁶. Istnieje również kilka relacji o tym, że grzyby psilocybinowe doprowadzają do całkowitego złagodzenia zarówno zaburzeń obsesyjno kompulsywnych ("ZOK") jak i depresji klinicznej związanej z "ZOK" (oba stany będące powszechnymi i osłabiającymi chorobami psychicznymi) natychmiast i na okres do kilku miesięcy, w porównaniu z obecnymi medykamentami, które często mają zarówno ograniczoną skuteczność¹⁷ oraz często niepożądane skutki uboczne¹⁸. Efekt grzybów w

przełamywaniu nawyków ZOK byłyby o wiele bardziej widoczny w stosowaniu naczelnych, gdyż zwierzęta działają według nawyków i instynktów z mniej świadomą introspekcją niż ludzie.

"Udoskonalanie leków, które są efektywniejsze i szybsze w działaniu przy leczeniu ZOK ma ogromne znaczenie i jeszcze do niedawna mieliśmy niewielką nadzieję. Może istnieć nowa potencjalna możliwość leczenia. Istnieje kilka sprawozdanych przypadków dotyczących korzystnych skutków leków halucynogennych (MDMA, psilocybina i LSD), silnych stymulatorów receptorów 5-HT_{2A} i 5-HT_{2C} u pacjentów z ZOK (Brandrup i Vanggaard, 1977, Rapoport, 1987, Moreno i Delgado, 1997) oraz z zaburzeniami powiązanych, takimi jak dysmorficzne zaburzenie ciała (Hanes, 1996)¹⁹."

Ewolucja emocjonalna

Tak jak przy innych psychodelikach tak LSD, doznanie, lub "trip", jest silnie zależny od nastawienia i otoczenia. Negatywne środowisko może prawdopodobnie wywołać bad trip, podczas gdy komfortowe i znajome środowisko pozwoli na przyjemne doświadczenie. Wielu użytkowników uważa, że lepiej spożyć grzyby z przyjaciółmi, ludźmi znajomymi, lub ludźmi, którzy również "tripują", choć żadna strona nie stanowi w tym układzie wyjątku^{18, 19}. Może to uczynić użytkowników bardziej świadomymi społecznie, tego komu są emocjonalnie bliscy, i udzielić dozy introspekcji w ich emocje, której by nie zyskali bez zastosowania psychodelików.

Dowody archeologiczne

Istnieją pewne dowody archeologiczne na ich stosowanie w czasach starożytnych. Kilka mezoalitycznych malunków naskalnych z Tassili n'Ajjer (prehistoryczne Północno Afrykańskie stanowisko identyfikowane z kulturą kapsjańską) zostało zidentyfikowanych przez autora Giorgio Samoriniego, jako przedstawiające prawdopodobnie szamańskie zastosowanie grzybów, być może Psilocybe²⁰. Halucynogenne gatunki Psilocybe posiadają historię stosowania wśród rdzennych ludów Mezoameryki przy komunii religijnej, wróżeniu i uzdrawianiu, od czasów przedkolumbijskich do dnia dzisiejszego.

Statuetki w kształcie grzyba znalezione na stanowiskach archeologicznych zdają się wskazywać, że rytualne stosowanie grzybów halucynogennych jest zdecydowanie pradawne²¹. Kamienie i motywy grzybowe stwierdzono w ruinach świątyń majańskich w Gwatemali²², choć istnieją znaczne kontrowersje odnośnie tego, czy przedmioty te wskazują na stosowanie grzybów halucynogennych, czy mają jakieś inne znaczenie, a kształt grzyba jest po prostu zbiegiem okoliczności.

Konkretniej, statuetka datowana na ok. 200 AD a przedstawiająca grzyb bardzo przypominający Psilocybe

mexicana, która została znaleziona w zachodnim, meksykańskim szybie i komorze grobowca w stanie Colima. Halucynogenne Psilocybe były znane Aztekom jako teonanácatl [w Náhuatl dosłownie "boski grzyb" - aglutynacyjna forma teó (bóg, święty) i nanácatl (grzyb)] i były ponoć serwowane przy koronacji azteckiego władcy Moctezumy II w 1502. Aztekowie i Mazatekowie określali grzyby psilocybinowe jako genialne grzyby, wróżebne grzyby, i cudowne grzyby, po przetłumaczeniu na angielski²². Bernardino de Sahagún sprawozdał rytualne stosowanie teonanácatl przez Azteków, kiedy odbył podróż do Ameryki Środkowej po ekspedycji Hernána Cortésa.

Stosowanie grzyba halucynogennego odnotowane zostało obecnie wśród wielu grup rozciągających się od środkowego²³ Meksyku do Oaxaca, wliczając grupy Naha, Miksteków, Miksów, Mazateków²⁴, Zapoteków, i innych.

Obecne badania

Stale rozwijający się obszar epigenetycznego dziedziczenia cech behawioralnych, aczkolwiek nie często oprawiony w psychofarmakologiczny kontekst ludzi spożywających psychedeliki w prehistorii, zdaje się dodawać trochę wiarygodności do teorii skamienionej małpy, nie dozwolonej poprzednio przez ideologie bazujące na determinizmie genetycznym. Stopień do jakiego cechy behawioralne bazowały na zmianach ekspresji genowej, sądząc ze stanów umysłu i percepcji, wciąż jest kwestią sporu naukowego.

Krytyka

Wielu ludzi oskarżyło teorię o skupiającą się jedynie na psilocybinie, gdy istnieje wiele innych psychodelicznych kandydatów, mogących spełnić to samo kryterium.

Andy Letcher, autor "Shroom: A Cultural History of the Magic Mushroom", komentuje to na swym [blogu](#):

*Istnieje tu niebezpieczeństwo, że jeśli się nie zakwestionujemy, skończymy kosztując na rodzaju **entegoizmu**, przepelnionego własną mitologią, ojcami założycielami, świętymi, ortodoksami i umiłowanymi prawdami. Jestem z braćmi McKenna: **wypada nam zakwestionować**.*

Więc, by ponownie przedstawić me stanowisko: to że te dziwne, namazane figury faktycznie mogą przedstawiać grzyby psilocybinowe, stosowane w kontekście szamanistycznym, pozostaje możliwością, lecz taką, która jest daleka od udowodnienia i która spoczywa na kilku nieuzasadnionych twierdzeniach³⁰.

Odnosiniki

1. Huffman, Michael (2007) [Current evidence for self-medication in primates: A multidisciplinary perspective](#) - YEARBOOK OF PHYSICAL ANTHROPOLOGY 40:171-200
2. G. H. Neil Towers (1996) 'Leaf-swallowing by chimpanzees: A behavioral adaptation for the control of strongyle nematode infections' - *International Journal of Primatology August 1996, Volume 17, Issue 4, pp 475-503*
3. Dale H. Clayton Nathan D. Wolfe (1998) [The adaptive significance of self-medication](#) Volume 8, Issue 2, February 1993, Pages 60-63
4. Andrew Fowler, Yianna Koutsioni, Volker Sommer (2007) [Leaf-swallowing in Nigerian chimpanzees: evidence for assumed self-medication](#) January 2007, Volume 48, Issue 1, pp 73-76
5. Harold Altshuler (1975) 'Intragastric self-administration of psychoactive drugs by the rhesus monkey' Volume 17, Issue 6, 15 September, *Life Sciences Pages 883-890*
6. Glander KE (1994) [Nonhuman primate self-medication with wild plant foods](#) - University of Arizona Press, pp. 239-256.
7. Huffman, A (2001) 'Self-Medicative Behavior in the African Great Apes: An Evolutionary Perspective into the Origins of Human Traditional Medicine' *BioScience 51(8):651-661. 2001*
8. Huffman MA et al (1994) 'The diversity of medicinal plant use by chimpanzees in the wild.' *Chimpanzee Cultures. Cambridge, MA: Harvard University Press, pp. 129-148.*
9. Rodriguez E et al (1993) *Zoopharmacog* 'The use of medicinal plants by animals. In KR Downum, JT Romeo, and H Stafford' *Recent Advances in Phytochemistry, vol. 27: Phytochemical Potential of Tropic Plants. New York: Plenum, pp. 89-105.*
10. Terence McKenna (1999) [Food of the gods: the search for the original tree of knowledge: a radical history of plants, drugs, and human evolution](#) - Medical Book Publication
11. Fischer, Roland; Hill, Richard (1970). "Psilocybin-Induced Contraction of Nearby Visual Space". *Agents and Actions*

- 1 (4): 190-197.
12. D.M. Turner **Psilocybin Mushrooms: The Extraterrestrial Invasion Of Earth? The Essential Psychedelic Guide** - By D. M. Turner, First Printing - September 1994 Copyright 1994 by Panther Press ISBN 0-9642636-1-0.
  13. Stafford PJ. (1992). **Psychedelics Encyclopedia**. Berkeley, California: Ronin Publishing. ISBN 0-914171-51-8.
  14. Griffins *et al* **Psilocybin can occasion mystical-type experiences having substantial and sustained personal meaning and spiritual significance** *Psychopharmacology*187(3):268-83. August 2006.
  15. Arran Froot (2007) **Cluster Busters** NATURE MEDICINE VOLUME 13 | NUMBER 1 | JANUARY 2007, Paper endorsed and made public by MAPS.
  16. Christopher Wiegand, M.D (2060) **Safety, Tolerability, and Efficacy of Psilocybin in 9 Patients With Obsessive-Compulsive Disorder** *J Clin Psychiatry*. 2006 Nov;67(11):1735-40.
  17. Stamets, Paul (1996) **Psilocybin Mushrooms of the World**. Ten Speed Press. ISBN 0898158397.
  18. Simon G.Powell **The Psilocybin Solution:Prelude To A Paradigm Shift**.
  19. Giorgio Samorini (1992) **The oldest Representations of Hallucinogenic Mushrooms in the World**. *Integration*, vol. 2/3, pp. 69-78.
  20. John M. Allegro **The Sacred Mushroom And The Cross** Gnostic Media Research & Publishing; 40 Anv edition (12 Nov 2009).
  21. Stamets, Paul (1996) [1996]. **Psilocybin Mushrooms of the World**. Ten Speed Press. p. 11. ISBN 0898158397.
  22. Stamets, Paul (1996) [1996]. **Psilocybin Mushrooms of the World**. Ten Speed Press. p. 7. ISBN 0898158397.
  23. Johnson, Jean Bassett (1939). "The Elements of Mazatec Witchcraft". Gothenburg, Sweden: *Ethnological Studies*, No. 9.
  24. Ben Amar M (2006) **Cannabinoids in medicine: A review of their therapeutic potential (2006)** *Journal of Ethno-Pharmacology* 2006 Apr 21;105(1-2):1-25
  25. Stephen Yazull (2009) **Endocannabinoids in the retina: From marijuana to neuroprotection** *Progress in Retinal and Eye Research* 27 (2008) 501-526.
  26. Stephen Yazulla (2006) **Cannabis improves night vision: a case study of dark adaptometry and scotopic sensitivity in kif smokers of the Rif mountains of northern Morocco** *Survey of Ophthalmology* Volume 46, Issue 1, July-August 2001, Pages 43-5.
  27. MICHAEL SIVAK **HUMAN FACTORS AND HIGHWAY-ACCIDENT CAUSATION: SOME THEORETICAL CONSIDERATIONS** *Acrid Anal & Prw..* Vol 13. pp 614, MICHAEL SIVAK.
  28. Adams et al. "[1975 I have found that static visual acuity is unaffected by alcohol or marijuana intoxication. On the other hand, the results of Brown et al.[1975] indicate a significant effect of alcohol and marijuana on dynamic visual acuity. Thus, dynamic visual acuity has been shown to be more affected by frequently present transient human states (i.e. alcohol and marijuana intoxication) than static visual acuity. Therefore, according to the present rationale, dynamic visual acuity would be rated as more critical to safe driving than static visual acuity. (Obviously, before reaching any firm conclusions, effects of other transient states on both of the skills in question would have to be ascertained.)".
  29. <http://andy-letcher.blogspot.co.uk/2011/07/selva-pascuala-mushroom-mural-or-not.html>.

Napisane zodnošnikowane i przebadane przez zuezzz (2012).

[tłumaczenie: cjuchu]